24/01/2025

Komu przysługuje renta wdowia i jak ją uzyskać?

Od początku 2025 roku obowiązują przepisy, które umożliwiają osobom owdowiałym korzystanie z łączenia własnej emerytury ze świadczeniem po zmarłym małżonku. Aby to zrobić, trzeba najpierw złożyć stosowny wniosek. Dlatego warto wyjaśnić, komu przysługuje wprowadzona od 1 stycznia renta wdowia i jakie kroki podjąć, by ją otrzymać.

Do końca ubiegłego roku możliwe było pobieranie własnej emerytury albo renty rodzinnej w wysokości 85 procent świadczenia zmarłego współmałżonka. Obecne przepisy wprowadzają rozwiązanie korzystniejsze – tak zwaną rentę wdowią. Polega ono na możliwości łączenia własnego świadczenia z rentą rodzinną, a tym samym na otrzymywanie większej sumy pieniędzy. W latach 2025-2026 możliwe będzie pobieranie 100 procent pierwszego świadczenia i 15 procent drugiego. Od roku 2027 udział drugiego świadczenia wzrośnie do 25 procent. Łączna kwota renty wdowiej nie będzie mogła jednak przekroczyć trzykrotności minimalnej emerytury.
Nie wszystkie osoby mające w tej chwili prawo do świadczenia emerytalno-rentowego będą mogły uzyskać rentę wdowią. Warunki, w których takie rozwiązanie będzie dostępne, zostały określone w przepisach. Renta wdowia przysługuje osobom, które same już osiągnęły wiek emerytalny, które pozostawały we wspólności małżeńskiej aż do śmierci współmałżonka, a następnie nie zawarły kolejnego małżeństwa. Inny warunek to nabycie prawa do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nie wcześniej niż 5 lat przed osiągnięciem wieku emerytalnego. Czyli kobieta może się starać o rentę wdowią, jeżeli owdowiała nie wcześniej niż w wieku 55 lat, a mężczyzna – w wieku 60 lat.
Należy wyjaśnić – bo informacje medialne bywają w tym zakresie niepełne – że prawo do renty wdowiej może uzyskać osoba, która ma ustalone prawo do dwóch świadczeń, czyli na przykład do własnej emerytury i do renty rodzinnej. Jeżeli takie prawo nie zostało jeszcze ustalone, należy wystąpić o to w pierwszej kolejności. Czyli na przykład ktoś, kto dotąd nie wnioskował o rentę rodzinną, bo była ona mniej korzystna finansowo niż własne świadczenie, teraz będzie mieć możliwość uzyskania renty wdowiej, ale o ile najpierw na formularzu ERR złoży wniosek o rentę rodzinną i prawo do niej uzyska. Dopiero wtedy może skutecznie wnioskować o rentę wdowią. Podobnie w sytuacji, gdy ktoś pobiera rentę rodzinną, a o prawo do własnego

świadczenia emerytalnego nie wnioskował. Jeżeli chce wnioskować o rentę wdowią, musi najpierw uzyskać prawo także do własnej emerytury. Dopiero mając prawo do obu świadczeń, czyli do własnego i do renty rodzinnej, można skutecznie wnioskować o rentę wdowią. W przeciwnym razie wniosek taki zostanie odrzucony.
Złożenie wniosku jest niezbędne – renta wdowia nikomu nie jest przyznawana automatycznie. Jeżeli ktoś spełnia wyżej wskazane warunki, musi wniosek niezbędny do tego, aby otrzymać rentę wdowią, złożyć do ZUS lub KRUS, lub zakładów emerytalnych służb mundurowych – konkretnie do tej z instytucji, która ma uprawnienia co najmniej do jednego ze świadczeń, które będą się składać na wnioskowaną rentę wdowią. W przypadku ZUS wniosek na formularzu ERWD („Wniosek o ustalenie zbiegu świadczeń z rentą rodzinną”) można złożyć w placówce zakładu, wysłać pocztą lub złożyć elektronicznie przez Platformę Usług Elektronicznych PUE/eZUS.
Po spełnieniu wszystkich warunków wypłata połączonych świadczeń będzie przyznawana od 1 lipca, ale nie wcześniej niż od miesiąca złożenia wniosku. Nie jest przewidziane wyrównanie za pierwszą połowę roku, tj. świadczenie będzie wypłacane dopiero od lipca nawet dla wniosków złożonych w poprzedzających go miesiącach.
Warto podkreślić, że świadczeniobiorca będzie mieć możliwość wyboru, czy chce łączyć 100 procent własnego świadczenia i 15 procent renty rodzinnej czy też odwrotnie – 100 procent renty rodzinnej i 15 procent własnego świadczenia. To ważne, ponieważ w każdym z tych przypadków wysokość łączna, czyli renta wdowia, może się znacząco różnić kwotowo. Na stronie ZUS dostępna jest interaktywna ankieta, która pozwoli sprawdzić, czy posiada się prawo do pobierania renty wdowiej i który z wariantów łączenia świadczeń będzie bardziej korzystny. We wniosku o rentę wdowią trzeba zaznaczyć, że chce się pobierać świadczenie w korzystniejszej z opcji.
Waloryzacja renty wdowiej będzie następować poprzez waloryzowanie każdego ze świadczeń składających się na nią – w ustalonym terminie 1 marca każdego roku.
Pobierający rentę wdowią będą mieć prawo dowolnie dorabiać do tego świadczenia (bez ograniczeń, czyli jak każda osoba w wieku emerytalnym).
Prawo do renty wdowiej ustaje w chwili zawarcia ponownego małżeństwa. Wówczas pozostaje do wyboru pobieranie albo tylko własnego świadczenia emerytalnego, albo renty rodzinnej.

Autor:

Jarosław Jędrysiak

- Udostępnij: Facebook
- Drukuj
- PDF

Więcej aktualności